

Lovforslag nr. L 10. Fremsat den 7. oktober 1998 af kirkeministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om oprettelse af Færøernes Stift og ophævelse af lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v.

§ 1

I lov nr. 729 af 6. november 1990 om oprettelse af Færøernes Stift ophæves § 3, *stk. 2-4*.

§ 2

Lov nr. 109 af 29. marts 1924 for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v. *ophæves*.

§ 3

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af kirkeministeren.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i revisionen af den færøske kirkelovgivning har kirkeministeren haft otte centrale kirkelove, der ved kgl. anordning kan sættes i kraft på Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske forhold tilsiger, til høring hos det færøske hjemmestyre.

Det færøske hjemmestyre er nu kommet med sine bemærkninger til kirkeministerens forslag til kgl. anordning om ikrafttræden af følgende love:

1. lov om folkekirkens økonomi.
2. lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.
3. lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning.
4. lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.
5. lov om folkekirkens kirkebygninger.
6. lov om begravelse og ligbrænding.
7. lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning.

I forbindelse med ikrafttræden af disse kgl. anordninger er det nødvendigt at foretage de af dette lovforslag omfattede ændringer i gældende danske rigslove.

Dette lovforslag medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, amt, kommune eller erhvervsliv. Forslaget medfører heller ingen ændring i den fordeling af kirkelige udgifter, der er mellem Danmark og Færøerne.

Lovforslaget har ikke EU-retlige aspekter, ligesom det ikke har miljømæssige konsekvenser eller administrative konsekvenser for borgerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om oprettelse af Færøernes Stift indeholder i § 3, stk. 2-4, regler om ansættelse af en domprovst ved domkirken i Torshavn.

Reglerne om udnævnelse af domprovster er i Danmark en del af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., og disse regler indgår derfor i ministeriets forslag til kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Reglerne i den kgl. anordning svarer med en enkelt sproglig rettelse til de nugældende regler i lov om oprettelse af Færøernes Stift.

Til § 2

De nugældende regler i lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v. vil med revisionen af den færøske kirkelovgivning blive afløst af bestemmelser i kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om folkekirkens økonomi og af bestemmelser i kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om folkekirkens kirkebygninger.

Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v. foreslås derfor ophævet.

Til § 3

Det foreslås, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte lovens ikrafttrædelsestidspunkt, hvilket vil gøre det muligt at tilpasse denne lovs ikrafttræden med ikrafttrædelsestidspunktet for de kgl. anordninger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Lovforslaget

Gældende formulering

§ 1

I lov nr. 729 af 6. november 1990 om oprettelse af Færøernes Stift ophæves § 3, stk. 2-4.

Lov nr. 729 af 6. november 1990 om oprettelse af Færøernes Stift:

§ 3. ---

Stk. 2. Når stillingen som domprovst skal besættes, afholder biskoppen et møde med domsognets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gemmngås. På et møde, der afholdes af menighedsrådene alene senest 3 uger efter det første møde, afgiver menighedsrådene en udtalelse om mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge.

Stk. 3. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge. Biskoppen er frit stillet med hensyn til, hvilke ansøgere han vil udtale sig om. Biskoppen sender ansøgningerne med menighedsrådenes og sin egen udtalelse til Kirkeministeriet.

Stk. 4. Kirkeministeren træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kgl. udnævnelse, dog således, at indstilling til kgl. udnævnelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, ikke kan ske, før sagen har været forhandlet med biskoppen.

§ 2

Lov nr. 109 af 29. marts 1924 for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v. ophæves.

Lov nr. 109 af 29. marts 1924 for Færøerne om Kirkens Styrelse m.v., som ændret ved lov nr. 192 af 11. maj 1935:

§ 1. Lagtinget er Kirkernes øverste Styrelse. Det bestyrer Færøernes kirkefond (§ 10) og tager Bestemmelse om Anvendelse af dens Midler, jfr. § 11. Det bestemmer Regnskabsførelsen og Revisionen samt deciderer Regnskabet.

§ 2. Menighedsraadet er Kirken stedlige Styrelse under Tilsyn af en Kirkeinspektion, som bestaar af Amtmanden, Provsten og tre af Lagtinget efter Forholdstal valgte Medlemmer.

*Lovforslaget**Gældende formulering*

§ 3. Menighedsrådet fører Tilsyn med Kirken. Det sørger for Kirkens indre Vedligeholdelse samt for alt, hvad der er nødvendigt for Kirkens Brug (Brød og Vin til Altergang, Belysning, Rengøring, Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar m.v.) og forestaar Ordningen af Præstehold.

Et af Meninghedsraadets Medlemmer skal som Kirkeværge have det nærmere Tilsyn med nævnte Anliggender og med Kirken i det hele taget. Kirkeværger, som ved denne Lovs Ikrafttræden ikke er Medlemmer af Meninghedsraadet, skal fremdeles kunne beklæde Hvervet som Kirkeværger, om de maatte ønske det.

Lagtinget kan foreskrive nærmere Regler for Meninghedsraadets Virksomhed som Kirkestyrelse, for Regnskabsaflæggelsen m.v.

§ 4. Kirkens Indtægter, herunder Indtægter ved Kirkens Brug, frivillige Bidrag, Renter af Kapitaler, de i Henhold til denne Lovs § 9 paaliggende Beløb, indgaar i en Kirkekasse, der bestyres af Meninghedsraadet, og hvoraf Udgifterne til de i § 3 omhandlede Formaal afholdes. Kirkeværgen eller et andet Medlem af Meninghedsraadet, efter dettes Valg, fungerer som Kasserer.

§ 5. Udlejning af Kirkens Stolestader maa fremtidig ikke finde Sted. Menighedsraadet kan bestemme, at visse Stolestader i Kirken ved almindelige Gudstjenester skal forbeholdes til Brug for gamle og svagelige med særligt Hensyn til tunghøre.

§ 6. Kirkens Regnskabsaar er Kalendereaaret.

Meninghedsraadet indsender Regnskabet for det forløbne Regnskabsaar inden Udgangen af April Maaned til Kirkeinspektionen, der lader Regnskabet revidere og deciderer samme.

§ 7. Kirkens Overslag for det kommende Regnskabsaar indsendes af Menighedsraadet inden Udgangen af September Maaned til Kirkeinspektionen, der stadfæster Overslaget.

Lagtinget kan forbeholde sig i enkelte Tilfælde at stadfæste Kirkers Budgetter.

*Lovforslaget**Gældende formulering*

Hvis der ikke opnaas Enighed mellem de paagældende, bestemmer Lagtinget, i hvilket Forhold eventuelle Udgifter, der vedrører flere Menighedsraadskredse i et Præstegæld, skal fordeles mellem disse.

Lagtinget kan bestemme, at en Del af Udgifterne ved Præstehold i et Præstegæld skal udredes af Kirkekassen paa det Sted, hvor Sognepræsten bor.

§ 8. Naar Kirkens Indtægter ikke er tilstrækkelige til Dækning af dens Udgifter til de i § 3 omhandlede Formaal eller til andre Kirken vedrørende Formaal, som ikke ifølge § 11 skal udredes af Færøernes Kirkefond, tilvejebringes det manglende ved Ligning paa Menighedsraadskredsens til Folkekirken hørende Beboere.

§ 9. Naar Overslaget er blevet stadfæstet, tilstilles det den eller de kommunale Styrelser med Oplysning om, hvor stort et Beløb der vil være at paaligne.

Den kommunale Styrelse iværksætter derefter en særlig Ligning paa Folkekirkens Medlemmer efter de almindelige Ligningsregler.

Naar en Menighedsraadskreds omfatter to kommunale Sogne, bestemmer Lagtinget efter indhentet Erklæring fra de paagældende kommunale Styrelser, i hvilket Forhold hvert Sogn skal deltage i Udgifterne til de omhandlede Formaal.

For Ligningsbeløbenes Indkrævning og Inddrivelse gælder de samme Regler som for Skat til Kommunen.

Den kommunale Styrelse tilstiller Menighedsraadet de indkomne Ligningsbeløb.

§ 10. I Stedet for de nuværende Kirkekasser for hvert enkelt Præstegæld oprettes en fælles Kirkekasse for samtlige Præstegæld, Færøernes Kirkefond. Denne overtager de hidtilværende almindelige Kirkekassers Midler og Gæld samt disses Indtægter, herunder Indtægterne i Henhold til § 7 i Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. maj 1902 og i Henhold til § 4 i Lov for Færøerne om Afløsning af Tiende og Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

*Lovforslaget**Gældende formulering*

De til enkelte Kirker henlagte særlige Midler indgaar i disse Kirkers Kirkekasser (§ 4).

§ 11. Færøernes Kirkefonds Midler benyttes til Kirkernes udvendige Vedligeholdelse og til Opførelse af nye Kirker.

Af Kirkefondens Midler kan derhos ydes Tilskud til de i § 3 omhandlede Formaal samt til Kirkegaardes Anlæg og Vedligeholdelse, jfr. § 14. Endvidere kan der af Kirkefondens Midler udredes Tilskud til Præsternes Befordringsgodtgørelse.

Forsaavidt Kirkefonden ikke er i Stand til af opfylde sit Formaal, kan Lagtinget efter de for Ligning på Kommunerne af Amtsrepartitionsfondsskatten til enhver Tid gældende Regler udskrive de fornødne Bidrag fra Sognene, der af de kommunale Styrelser paalignes Menighedernes Medlemmer efter de i § 9 omhandlede Regler.

§ 12. Hvert Aar i Maj Maaned skal Menighedsraadet foretage et fuldstændigt Eftersyn af Kirkebygningen med Tilbehør og afgive skriftlig Indberetning til Kirkeinspektionen om sammes Tilstand og de Mangler, der er forefundet.

Indtræffer i Aarets Løb Beskadigelser, der kræver hurtig Udbedring, skal Indberetning ligeledes ske til Kirkeinspektionen.

Denne afgør da, hvad der videre skal foretages, dog at Menighedsraadet kan indanke Kirkeinspektionens Afgørelse til Lagtinget inden 1 Maaned efter, at det er sat i Kundskab om Afgørelsen.

§ 13. Hvert tredje Aar deltager Provsten sammen med to bygningskyndige Mænd i det fornævnte Eftersyn. Dette ledes da af Provsten, det fastsætter Synet til en Dag i Maj, Juni eller Juli Maaned og indkalder Menighedsraadet til Deltagelse i Synet. Forretningen indføres i en af Provsten ført, for hele Provstiet fælles Synsprotokol. Provsten sender Udskrift af Forretningen til Kirkeinspektionen, Lagtinget og Kirkeinspektionen. Denne afgør da, hvad der videre skal foretages, dog at Menighedsraadet kan indanke Kirkeinspektionens Afgørelse til lagtinget inden en Maaned efter, at det er sat i Kundskab om Afgørelsen.

*Lovforslaget**Gældende formulering*

§ 14. Hvert enkelt Sogn skal for sit Vekommende under Tilsyn af Kirkeinspektionen sørge for Kirkegaardenes Vedligeholdelse og for Anlæg af nye Kirkegaarde, som maatte udkræves.

Tilfælde af Uenighed afgøres af Lagtinget.

§ 15. Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1924.

3 Aar efter Lovens Ikrafttræden vil den være at forelægge Lagtinget til Revision.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Lovforslag nr. L 10. Skriftlig fremsættelse (7. oktober 1998)

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Hermed skal jeg tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om oprettelse af Færøernes Stift og ophævelse af lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v.

(Lovforslag nr. L 10).

Efter ønske fra færøsk side er der i de seneste år arbejdet med en gennemgribende revision af den færøske kirkelovgivning, så den tilnærmes de regler, der gælder i Danmark.

Jeg har som led i dette arbejde haft otte centrale kirkelove, der ved kgl. anordning kan sættes i kraft på Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske forhold tilsiger, til høring hos det færøske hjemmestyre.

Det færøske hjemmestyre er nu kommet med sine bemærkninger til mine forslag til kgl. anordninger om ikrafttræden af følgende kirkelige love.

- lov om folkekirkens økonomi.
- lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.
- lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning.

– lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

– lov om folkekirkens kirkebygninger.

– lov om begravelse og ligbrænding.

– lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning.

Ikrafttræden af disse kgl. anordninger forudsætter imidlertid, at bestemmelser i danske rigslove ophæves.

Det foreslås derfor med dette lovforslag, at bestemmelserne om udnævnelse af en domprovst i lov om oprettelse af Færøernes Stift ophæves. Disse bestemmelser vil, når de kgl. anordninger sættes i kraft, være indarbejdet i kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Samtidig foreslås det, at lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m.v. ophæves. Reglerne i denne lov vil ved revisionen blive afløst dels af bestemmelser i kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om folkekirkens økonomi dels af bestemmelser i kgl. anordning om ikrafttræden på Færøerne af lov om folkekirkens kirkebygninger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg indstille dette til velvillig behandling i det høje Ting.